

Valoa valoa valoa -oppimateriaali

"DÖ OCH dö och dö och dö. Niin Astrid Lindgrenillä ja hänen sisarillaan oli tapana sanoa toisilleen heti puhelujen aluksi. Kuolema pois päiviltä. Mutta poistuiko se heidän unistaan?

Kun Mimi soitti minulle ensimmäisen kerran hän matki puhelimesta Donald Duckia. Tiedättehän Donald Duckin äänen amerikkalaisissa piirretyissä? Vaikka ette te tiedä. Te ette olleet syntyneetkään silloin. Kaukaisella 1970-luvulla tai aiemmin.

Donald Duck sanoi suunnilleen näin:

Zhkrlaishinko phlusua neiti Ovhashklaisen zkhlanhsa?

Minä neiti Ovaskainen olin syntynyt 1970-luvulla ja katsellut iltaisin Pätiksiä. Joten tiesin kyllä kuka puhelimen päässä oli.

Vuosi oli 1986 ja Tšernobyl oli juuri räjähtänyt.

Jos ette tienneet sitäkään, hävetkää. Se on kaikkien yhteinen onnettomuusvuosi.

Minulle siitä tuli kesä jolloin lakkasin puhumasta vanhemmilleni. Siitä tuli kesä josta minun piti vaieta elämäni loppuun asti.

Paitsi että nyt kerron kaiken teille.

Koska ketään ei pitäisi suojella rakkaudelta.

NO NIIN. Nyt olen kirjoittanut ensimmäisen sivun.

Arvatkaa helpottuuko se tästä?

Etenkään tuon rakkaudesta kertovan lauseen jälkeen.

ON ZILJOONA säteilevää tapaa aloittaa tarina. Sillä vielä minä en ole aloittanut: olen vasta esitellyt jonkun Mimin ja jonkun neiti Ovaskaisen ja jonkun ydinvoimalaonnettomuuden.

Mimi ja neiti Ovaskainen ja onnettomuus ovat ladattuja aseita.

Sellaisia kirjailijat ottavat esiin tarinoiden alussa. He ripustavat ne ylpeinä seinälle...

Mitä niille tapahtuu myöhemmin?

Ne laukaistaan.

Erich Segal aloittaa Love Storynsa näin: *Mitä voi sanoa kaksikymmentäviisivuotiaasta tytöstä joka on kuollut?* Segalin aloitus miellyttää minua enemmän kuin tämä jota pidetään maailman parhaana: *Äiti kuoli tänään. Tai ehkä eilen.*

Mutta tyttöjä ei olekaan koskaan otettu kirjallisuudessa yhtä vakavasti kuin äitejä.

Erich Segal ja Albert Camus. Kuolemakirjailijat.

Ennen kuin kestää kuoleman täytyy elää kauan.

Ei ole hyväksi jos kuolema saapuu sanotaanko nyt liian läheiselle ja liian varhain.

Saati että niitä tulee useita.

Silloin ymmärtää (edelleen liian varhain) että ne eivät lopu. Koskaan. Silloin elämäntarina ei ala häppöisesti. Voisi sanoa että se alkaa niin huonosti ettei pahemmasta väliä.

Ennen kuin kestää kuoleman täytyy elää.

Siksi tässä tarinassa tulee tapahtumaan paljon ennen kuolemaa.

Kokonaisen elämän verran.

VALOA VALOA valoa. Siinä kaikki mitä tuli mieleeni kun näin Mimin ensimmäisen

kerran rannassa. Hän seisoi selkä minuun päin. Paskainen pukukoppi nojasi häntä vasten. Hän ei katsellut järvelle unelmoivasti vaan vittuuntuneena. Niin kuin hän ei olisi odottanut minua yhtään. Tuuli puhalsi hänen takkiaan selästä. Ei mikään purje. Ei niin että hän olisi ollut lähdössä lentoon.

Kunnes hän kääntyi ja näin hänen silmänsä.

Palava suru.

Joka kohdistettiin minuun.

Pohjaton suru jonka olin aiemmin osannut vain kuvitella.

Vai osasinko? Minulla oli aina ollut pohja. Seinät ja katto. Äiti ja isä ja isovelji ja kissa.

Kun ihminen tunnistaa tulevan rakkautensa kaikki hänen ympäriltään imaistaan tulevan rakkauden sisään. Koko järvi sukelsi Mimin kauluksen alle. Sluuurps. Kaulus ahmaisi rantakoivun ja paskaisen pukukopin. Kellukelasten ja lentopalloilijoiden valkoinen hiekka oli pyyhkäisty pois.

Jäljelle jäi vain Mimi.

Takki auki ja iho auki.

Joskus puhutaan avoimesta sydäimestä. Mutta oikeastaan silloinkin tarkoitetaan huokosten hengitystä ja karvojen kurottumista. Punaisen ja lämpimän ihon alltiutta.

Sillä meidän pintamme on herkintä meissä.

Mimi tarjosi silmiensä pohjattomuutta minulle että minä sieltä syvyydestä jotakin noukkisin. Hän sanoi:

Askel vielä niin ammun.

HYVÄT LUKIJAT!

Kuuluisa venäläinen kirjailija Anton Tšehov käski repiä tarinan ensimmäisen sivun. Kuuluisan venäläisen kirjailijan mielestä tarinoiden alut ovat luonnonkuvausta kauheimmillaan.

No niin.

Repikää vain. Tämä on teidän kirjanne!

Tai kirjaston. Kirjastonhoitajat ovat kuitenkin ymmärtäväisiä tällaisissa tapauksissa.

Jos teidän mielestänne Mimin kuvailu oli luonnonkuvausta kauheimmillaan niin ryhtykää lukemaan vasta tästä.

Sillä nyt alkaa toiminta.

Mimi sanoi:

Askel vielä niin ammun.

Minä vastasin:

Ammuu.”

--

Katkelma Vilja-Tuulia Huotarisen nuortenromaanista *Valoa valoa valoa* (2011, 1. luku)